

GHID DE BUNE PRACTICI PRIVIND COORDONAREA SECURITĂȚII ȘI SĂNĂȚĂȚII

**Directiva 92/57/CEE
privind securitatea și sănătatea
pe șantierelor de construcții temporare
sau mobile**

Supported by:

La realizarea acestui document și-au adus contribuția:

FIEC: FIEC este Federația Industriei Europene de Construcții, reprezentând, prin cele 32 federații naționale membre din 25 de țări (17 din UE & EFTA, Cipru, Republica Cehă, Ungaria, Polonia, România, Slovacia, Turcia și Bulgaria), întreprinderi de construcții de toate mărimile, de exemplu întreprinderi mici și mijlocii, precum și "factori globali", care desfășoară toate genurile de activități de construcții.

Avenue Louise 66 – 1050 Bruxelles – Tél : +32 2 514 55 35 – Fax : +32 2 511 02 76 – E-mail : info@fiec.org

EFBWW: EFBWW este Federația Europeană a Lucrătorilor din Construcții și Industria Lemnului, reprezentând 2,5 milioane muncitori, prin cele 50 de organizații membre din 16 țări europene. Cele mai importante sarcini ale EFBWW sunt influențarea politicii și exercitarea de presiuni politice, crearea unei politici sindicale europene pentru sectoarele lemnului și construcțiilor, cu misiunea de reprezentare și cooperare cu organizații înrudite și organisme de cercetare...

Rue Royale 45 – 1000 Bruxelles – Tél : +32 2 227 10 40 – Fax : +32 2 219 82 28 – E-mail : info@efbh.be

SEFMEP: Principalele activități ale SEFMEP sunt: studii, proiecte și audituri asupra șantierelor de construcții și activități de coordonare, împreună cu dezvoltarea aplicațiilor software pentru autospecializare și de gestionare a proiectelor. SEFMEP desfășoară, de asemenea, activități de instruire prin Rețeaua sa Focală Europeană (Spania, Italia, Portugalia, Luxemburg și Belgia) cu sprijinul organizațiilor profesionale europene.

Val des Seigneurs 71 – 1150 Bruxelles – Tél : +32 2 742 14 15 – Fax : +32 2 742 14 16 – E-mail: info@sefmep.com

Echipa de redactori: André Demoisson
André Pelegrin
Aurélien Moreau
Jose Gascon I Marin
Laetitia Passot
Lars Vedsmand
Pierre Lorent
Rolf Gehring

În atenția cititorilor:

Informațiile cuprinse în această ediție nu reflectă neapărat poziția sau punctele de vedere ale Comisiei Europene.

Acest proiect a fost subvenționat de Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă.

PREFAȚĂ

Aceste documente de lucru au ca subiect inventarierea experienței și a cunoștințelor acumulate în domeniul prevenirii accidentelor și protecției împotriva riscurilor din cadrul sectorului construcțiilor în Europa.

Partenerii implicați în proiect, și anume EFBWW¹, FIEC² și SEFMEP³, au dat curs oportunității, în contextul programului de prevenire a accidentelor în întreprinderile mici și mijlocii, inițiat de Agenția din Bilbao, de a compila și publica experiența lor în domeniul prevenirii eficiente a accidentelor, în special pentru că activitatea în sectorul construcțiilor se numără întotdeauna printre activitățile cele mai expuse la accidente.

Materialele pe care le-am reunit se referă în mod special la condițiile deosebite din cadrul întreprinderilor mici și mijlocii. La elaborarea strategiilor de prevenire a accidentelor și la prezentarea activităților concrete de prevenire și a exemplelor de prevenire, s-a făcut referire în mod repetat la legislația din domeniul securității și sănătății în muncă și, în special, la Directiva Cadru și la Directiva⁴ privind Șantierul de Construcție⁵.

Această din urmă Directivă reglementează modul de coordonare a tuturor activităților din domeniul securității și sănătății în muncă și stabilește postul de coordonator al șantierului de construcții. Acest document subliniază, de asemenea, în mod repetat, importanța bunei coordonări a activităților de securitate și sănătate în muncă și, în plus, se acordă o atenție corespunzătoare rolului coordonatorului șantierului de construcții.

Această broșură are trei părți distincte:

- În prima parte sunt stabilite, într-o formă succintă, condițiile generale ale organizării securității și sănătății în muncă și ale protecției împotriva accidentelor, precum și rezumatul rezultatelor actuale ale dialogului social din cadrul sectorului european de construcții, care reprezintă încă o contribuție importantă și folositoare în prezent.
- A doua parte prezintă un concept integrat de coordonare a protecției împotriva accidentelor în cursul unei lucrări de construcție. În afară de coordonarea activităților de securitate pe durata etapei de construcție, sunt abordate, de asemenea, elemente cum ar fi planificarea proiectelor de construcții sau problemele de securitate în legătură cu activitățile de întreținere și reparații.

Persoanele interesate în mod special de cadrul legal și de activitățile de implementare ale acestuia trebuie să acorde o atenție deosebită acestui capitol.

Personale interesate în mod special de sfaturi în domeniul bunei gestionări a securității și sănătății precum și de soluții practice în caz de pericole specifice trebuie să acorde o atenție deosebită acestui capitol.

(1) Federația Europeană a Lucrătorilor din Construcții și Industria Lemnului

(2) Federația Industriei Europene de Construcții

(3) Societatea Europeană pentru Instruire, Management și Expertiza Proiectelor (SEFMEP)

(4) Directiva Consiliului 89/391/EEC din 12 iunie 1989 privind introducerea măsurilor de încurajare a îmbunătățirilor în domeniul securității și sănătății lucrătorilor în muncă

(5) Directiva Consiliului 92/57/EEC din 24 iunie 1992 privind implementarea cerințelor minime de securitate și sănătate pe șantierele de construcție temporare și mobile

Problemele concrete de securitate și soluțiile posibile reprezintă, de asemenea, subiectul acestei părți. Aceste informații au fost puse într-o prezentare simplă, clară a problemelor și a soluțiilor posibile. Diferitele exemple alese se bazează în mod deosebit pe o prezentare bazată pe ilustrații grafice și fotografii.

- A treia și ultima parte a broșurii constă într-o serie de exemple de utilizare optimă a echipamentelor de securitate pentru diferite tipuri de clădiri și diferite activități. Această parte a documentului este, de asemenea, ușor de înțeles datorită utilizării prezentărilor în special bazate pe grafice și desene.

Persoanele care sunt foarte interesate de sfaturi tehnice cu privire la problemele specifice de arhitectură trebuie să acorde o atenție specială acestui capitol.

- 1. Bazele legale ale prevenirii accidentelor și rezultatele Dialogului Social la nivel European**
- 2. Ghidul de bune practici privind coordonarea securității și sănătății în sectorul construcțiilor**
- 3. Aplicații și privire asupra șantierului**

Partenerii proiectului doresc să mulțumească tuturor celor implicați în pregătirea acestei lucrări și speră ca activitățile de prevenire prezentate și recomandate în acest document să fie utilizate pe scară largă în practica societăților de construcții din Europa.

În final, am dori, de asemenea, să adresăm mulțumiri Agenției din Bilbao, pentru susținerea financiară și sprijinul personal, fără de care acest proiect nu ar fi putut fi realizat.

EFBWW
General Secretary

Harrie Bijen

FIEC
President

Wilhelm Küchler

SEFMEP
Deputy Director

Pierre Lorent

**BAZELE LEGALE ALE
PREVENIRII ACCIDENTELOR
DE MUNCĂ ȘI REZULTATELE
DIALOGULUI SOCIAL
LA NIVEL EUROPEAN**

CUPRINS

I. INTRODUCERE

7

II. MOTIVAȚIE: Reglementările internaționale și Europene în domeniul securității și sănătății

8

III. CĂI ȘI MIJLOACE : Dialogul social dintre EFBWW și FIEC

13

1 - Linii de forță de la Pont Royal	13
2 - Prioritățile de la Bolzano	14
3 - Implementarea de la Lisabona	15
4 - Proiectul FOCUS privind acreditarea Europeană pentru instruirea coordonatorilor	19

I. INTRODUCERE

Începând cu anul 1989, o serie de Directive Europene, împreună cu Convenția 167 și Recomandarea 175 a Biroului Internațional al Muncii din Geneva (ILO), au schimbat perspectiva asupra condițiilor de muncă în cadrul tuturor întreprinderilor mici și mijlocii din toate sectoarele industriale, introducând: responsabilitatea mărită pentru angajatori, noi obligații pentru lucrători, o implicare mai mare a tuturor în managementul riscurilor față de securitatea și sănătatea în muncă.

Directiva privind șantierele de construcție temporare sau mobile transpune prevederile generale ale Directivei cadru pentru sectorul construcțiilor. Aceasta stabilește responsabilitatea beneficiarului și a proiectanților cu privire la evaluarea riscurilor pentru securitate și sănătate și la asigurarea integrării prevenirii riscurilor, pe durata executării lucrărilor sau utilizării ulterioare a structurii, în conceptele arhitecturale și organizatorice ale proiectului.

În acest scop a fost creată funcția coordonatorului. Coordonatorii sunt instruiți în vederea executării lucrărilor și întreținerii viitoare a structurii prin intermediul planului de Securitate și Sănătate și a Dosarului adaptat la caracteristicile proiectului.

În general, Directiva privind șantierele de construcții temporare și mobile definește un cadru care atribuie un rol specific și activ tuturor factorilor implicați într-un proiect de construcții, chiar dacă este necesar ca aceștia să pună în practică directiva într-un mod corespunzător, în cadrul stabilit de această legislație.

Securitatea și sănătatea pe un șantier de construcții îi privește pe toți actorii din sectorul construcțiilor, de la faza de planificare până la faza de execuție a lucrării, precum și pe durata transformării, întreținerii și menținerii acesteia!

Scopul acestei prime părți este următorul:

- să ofere o scurtă trecere în revistă a legislației și reglementărilor internaționale și europene relevante pentru activitățile de securitate și sănătate în muncă;
- să ofere un rezumat al rezultatelor activităților întreprinse până în prezent în cadrul dialogului social, în scopul furnizării de sugestii și indicații pentru includerea măsurilor de prevenire enumerate în acest document într-o strategie de ansamblu, destinată prevenirii accidentelor și organizării protecției sănătății și securității în întreprinderile mici și mijlocii;
- sublinierea rolului cheie a Coordonatorilor pentru Securitate și Sănătate și a importanței capitale a muncii arhitecților, prin descrierea rețelei europene FOCUS.

(6) Directiva Consiliului 92/57/EEC din 24 iunie 1992 privind implementarea cerințelor minime de securitate și sănătate pe șantierele de construcție temporare și mobile

II. MOTIVAȚIE: Reglementările internaționale și europene în domeniul securității și sănătății

Noi am considerat utilă realizarea unei prezentări a acestor prevederi, ca parte integrantă a cadrului legal internațional, reprezentând surse pentru întocmirea unei noi legislații sau revizuirea celei existente pe plan mondial.

Aceste recomandări internaționale reprezintă elementul fundamental pentru transpunerea directivei 92/57/CEE privind șantierele de construcție temporare și mobile.

1. RECOMANDAREA 175, CONVENȚIA 167 ȘI CODUL DE PRACTICĂ AL ILO (GENEVA)

Extras din Codul de Practică al Biroului Internațional al Muncii (ILO):

Obligații generale ale proiectanților, inginerilor, arhitecților

Factorii implicați în proiectarea și planificarea unei lucrări de construcție vor fi instruiți în domeniul securității și sănătății și vor integra măsurile de prevenire în procesul de proiectare și planificare în conformitate cu reglementările legislative și practicile naționale.

Inginerii, arhitecții și alte tipuri de experți vor avea grijă să nu includă în proiect nimic din ceea ce ar necesita utilizarea de proceduri structurale periculoase sau a altor proceduri sau a materialelor periculoase pentru securitate și sănătate sau, care ar putea fi evitate prin modificări de proiectare sau prin materiale de substituție.

Experții care proiectează construcții, structuri sau alte lucrări de construcție vor trebui să ia în considerare problemele de securitate asociate acțiunilor de întreținere ulterioare acolo unde acestea ar putea implica pericole speciale.

În acest caz se vor lua măsuri încă din faza de proiectare astfel încât lucrările de întreținere să poată fi efectuate cu risc minim.

Obligații generale ale beneficiarilor

Beneficiarii vor avea următoarele obligații:

- a) să coordoneze sau să desemneze o persoană competentă pentru coordonarea tuturor activităților privind securitatea și sănătatea în cadrul lucrărilor de construcție;
- b) să informeze pe toți coordonatorii cu privire la lucrările cu riscuri speciale pentru sănătate și securitate, pe care clienții le cunosc sau ar trebui să le cunoască;
- c) să solicite persoanelor care înaintează oferte să includă în acestea costul măsurilor de securitate și sănătate pe durata procesului de construcție.

La stabilirea calendarului de lucrări, atât pentru etapele intermediare cât și pentru realizarea integrală a lucrării, beneficiarii vor ține cont de cerințele de securitate și sănătate pe durata procesului de construcție.

2. DIRECTIVELE EUROPENE

2.1 Contracte de lucrări publice în Europa⁷

Este interesant de menționat faptul că Articolul 22a al Directivei Consiliului din 18 iulie 1989 care amendează Directiva 71/305/CEE privind coordonarea procedurilor de acordare a contractelor de lucrări publice prevede faptul că:

- Autoritatea de contractare poate stabili prin caietele de sarcini, sau poate fi obligată de un Stat Membru să facă astfel, autoritatea sau autoritățile de la care firma ofertantă poate obține informațiile corespunzătoare privind obligațiile referitoare la prevederile de protecție și a condițiilor de muncă care sunt în vigoare în cadrul Statului Membru, regiunii sau localității în care urmează să fie executate lucrările și care se vor aplica lucrărilor realizate pe șantier pe durata executării contractului.
- Autoritatea de contractare care furnizează informațiile la care se face referire în paragraful 1 va solicita firmei ofertante sau celor care participă la procedura de contractare să indice faptul că au ținut cont, atunci când au întocmit oferta, de obligațiile referitoare la prevederile de protecție și de condițiile de muncă ce sunt în vigoare la locul în care urmează să fie executate lucrările. Aceasta nu va reprezenta un obstacol în calea aplicării prevederilor Articolului 29(5) privind examinarea ofertelor necorespunzătoare."

2.2 Directiva Europeană privind produsele de construcție (89/106/EEC)⁸

Scopul principal al acestei Directive îl reprezintă stabilirea unor condiții legale, tehnice, de reglementare și administrative necesare pentru libera circulație a produselor de construcție în cadrul Statelor Membre.

În înțelesul Directivei, un "produs de construcție" este:

- orice produs care este fabricat și pus pe piață pentru a fi încorporat în mod permanent într-o clădire sau o lucrare de construcție.
- orice produs care influențează una sau mai multe din cele șase cerințe esențiale care se aplică structurii în care se încorporează produsul.

Cele șase cerințe esențiale pe care trebuie să le respecte produsele de construcție sunt următoarele:

- (1) rezistență mecanică și stabilitate;
- (2) siguranță în caz de incendiu;
- (3) igienă, sănătate și mediu înconjurător;
- (4) securitate în utilizare;
- (5) protecție împotriva zgomotului;
- (6) economie de energie și izolație termică.

Unde găsim mai mult de 6 expresii care reprezintă o preocupare pentru coordonatori: securitate, mediu înconjurător, incendiu, zgomot, igienă, utilizare, stabilitate ...!

(7) Directiva Consiliului din 18 iulie 1989 care amendează Directiva 71/305/CEE privind coordonarea procedurilor de acordare a contractelor de lucrări publice

(8) Directiva Consiliului din 21 Decembrie 1988 privind transpunerea legislației, reglementărilor și prevederilor administrative ale Statelor Membre referitoare la produsele de construcție

2.3 Directiva cadru⁹ și Directivele specifice privind securitatea și sănătatea în muncă

Obiectivul politicii comunitare constă în stabilirea unui nucleu solid de cerințe esențiale minimale pentru protecția securității și sănătății în muncă prin adoptarea Directivelor care cuprind un număr maxim de lucrători expuși riscurilor.

Principiile generale ale Directivei cadru

a) **“Angajatorul este răspunzător pentru sănătatea și securitatea lucrătorilor săi”**

Angajatorul trebuie, prin urmare, să ia toate măsurile practice necesare pentru protecția securității și sănătății lucrătorilor, pe baza următoarelor principii:

1. evitarea riscurilor;
2. evaluarea riscurilor care nu pot fi evitate;
3. combaterea riscurilor la sursă;
4. adaptarea la progresul tehnic și la metodele moderne de producție;
5. în general, înlocuirea materialelor periculoase cu cele nepericuloase sau mai puțin periculoase;
6. includerea acțiunilor de prevenire a riscurilor în organizarea muncii și în condițiile de muncă;
7. adaptarea muncii la fiecare individ;
8. acordarea de prioritate măsurilor colective de protecție față de măsurile individuale de protecție;
9. acordarea de instrucțiuni corespunzătoare pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor;
10. monitorizarea, sau desemnarea unei persoane care să monitorizeze implementarea acestor măsuri;
11. organizarea unui serviciu de prevenire în cadrul societății;
12. păstrarea evidențelor privind accidentele de muncă care au cauzat incapacitate de muncă lucrătorilor;
13. în mod suplimentar:
 - informarea lucrătorilor¹⁰ cu privire la riscuri și la măsurile de prevenire adoptate;
 - consultarea lucrătorilor privind prevenirea și implicarea lor în implementarea acestora;
 - instruirea¹¹ lucrătorilor implicați.

b) **Fiecare lucrător trebuie să fie instruit în mod corespunzător privind aspectele de securitate și sănătate, adecvate naturii postului său de lucru sau ocupației sale**

Instruirea de acest fel va avea loc:

- în momentul angajării
- în cazul unui transfer sau schimbare a ocupației
- în cazul unei schimbări a echipamentului de lucru
- în cazul introducerii oricărei noi tehnologii.

Instruirea va fi adaptată pentru a ține cont de riscurile noi sau modificate și va fi repetată în mod periodic.

(9) Directiva Consiliului 89/391/EEC din 12 iunie 1989 privind introducerea măsurilor de încurajare a îmbunătățirilor în domeniul securității și sănătății în muncă a lucrătorilor

(10) și reprezentanții acestora, atunci când aceștia există

(11) pe durata programului de lucru

Instruirea trebuie:

- să fie oferită în mod gratuit pentru lucrători și reprezentanții acestora,
- să aibă loc în timpul programului de lucru, fie în interiorul sau în afara întreprinderii (conform cu practica națională).

c) Această instruire trebuie, de asemenea, să fie oferită lucrătorilor întreprinderilor “din exterior”, care desfășoară activități în cadrul întreprinderii

Angajatorul trebuie să ia măsurile corespunzătoare pentru a se asigura că:

- angajatorii externi primesc informațiile adecvate pentru a fi siguri de faptul că lucrătorii lor (“lucrători externi”) sunt informați cu privire la riscurile implicate de activitatea întreprinderii și la măsurile de prevenire adoptate pentru fiecare post de lucru sau ocupație,
- angajatorul trebuie să se asigure că angajatorii externi au urmat cu adevărat perioada de instruire corespunzătoare.

d) Drepturile și obligațiile lucrătorilor¹²

Fiecare lucrător are obligația să respecte instrucțiunile angajatorului, în conformitate cu informațiile și instruirea oferite și să aibă grijă de propria sa securitate și sănătate precum și de cea a colegilor săi.

Lucrătorii au dreptul să facă apel la autoritatea competentă, dacă ei consideră că măsurile luate și mijloacele utilizate de angajator nu sunt suficiente pentru garantarea securității și sănătății lor în muncă.

Lucrătorii trebuie:

1. să utilizeze corect mașinile, aparatele, uneltele, substanțele și echipamentele puse la dispoziția lor;
2. să folosească în mod corect echipamentul individual de protecție;
3. să nu îndepărteze de la locul lor dispozitivele de protecție montate pe mașini și instalații și să utilizeze aceste dispozitive în mod corect;
4. să informeze imediat pe angajator și/sau pe lucrătorii responsabili cu privire la orice situație de la locul de muncă care prezintă un pericol imediat asupra securității și sănătății precum și la orice defecțiune în sistemele de protecție;
5. să colaboreze la orice sarcini impuse de reglementările de securitate și să acorde sprijinul necesar angajatorului pentru asigurarea unui mediu de muncă și unor condiții de muncă fără riscuri pentru securitate și sănătate.

Directivele specifice

Obiectivul fiecărei Directive specifice constă în definirea măsurilor de implementare a Directivei cadru în special în următoarele domenii:

- locurile de muncă,
- utilizarea echipamentului de muncă,
- utilizarea echipamentului individual de protecție,
- ecranele de vizualizare,

(12) și reprezentanții acestora, atunci când aceștia există

- sarcinile grele,
- șantierele temporare sau mobile,
- asigurarea semnalizării riscurilor la locul de muncă,
- expunerea la agenți biologici,
- expunerea la agenți cancerigeni ...

2.4 Directiva privind șantierele de construcție: aplicarea principiilor generale de prevenire și protecție în cadrul sectorului de construcții din Europa

LA ETAPA DE PLANIFICARE A MUNCII

În momentul în care opțiunile arhitecturale, tehnice și/sau organizatorice sunt efectuate și atunci când sunt estimate termenele limită, coordonatorul trebuie să permită asigurarea faptului că supraveghetorul proiectului sau, când este cazul, clientul, adoptă următoarele principii generale de prevenire:

- 1) evitarea riscurilor,
- 2) evaluarea riscurilor care nu pot fi evitate,
- 3) combaterea riscurilor la sursă,
- 4) adaptarea muncii la individ (ergonomie), prin îmbunătățirea proiectului, organizării, precum și a metodelor de lucru și de producție,
- 5) realizarea acestor obiective ținând cont de stadiul progresului tehnic,
- 6) în general, înlocuirea materialelor periculoase cu cele nepericuloase sau mai puțin periculoase,
- 7) dezvoltarea unei politici generale coerente de prevenire, care să cuprindă producția, organizarea, condițiile de muncă și dialogul social,
- 8) acordarea de prioritate măsurilor colective de protecție față de măsurile individuale de protecție și utilizarea măsurilor individuale de protecție numai atunci când nici o altă soluție nu este posibilă,
- 9) asigurarea faptului că toți contractorii și persoanele independente sunt informate complet și au primit instrucțiunile necesare în scopul protejării securității și sănătății tuturor celor care vor fi implicați în executarea lucrărilor.

LA ETAPA DE EXECUTARE A LUCRĂRII

Pe șantier coordonatorul asigură implementarea de către contractori și persoane independente a principiilor generale de prevenire a riscurilor profesionale cu privire la:

- 1) termenele limită și organizare
- 2) ordinea, circulația și depozitarea pe șantier
- 3) condițiile de manipulare a materialelor pe șantier
- 4) mediul de muncă
- 5) planurile de securitate și sănătate
- 6) Dosarul Adaptat Caracteristicilor Proiectului (FAP)

ATENȚIE !

În conformitate cu prevederile Directivei, contractorii individuali și persoanele independente au aceleași obligații ca și angajatorii și lucrătorii atunci când este vorba despre activitatea profesională efectuată de ei pe șantier: ei trebuie să respecte regulile de securitate, să folosească echipamentul adecvat, să acorde prioritate protecției colective, etc.

III. CĂI ȘI MIJLOACE: Dialogul social dintre EFBWW și FIEC

În anul 1992, atunci când Directiva 92/57/EEC privind șantierele de construcție temporare și mobile abia apăruse, Comisia Europeană, FIEC, FETTB și partenerii sociali din industria construcțiilor, împreună cu experții în prevenire din diferite medii industriale, au convenit să coordoneze activitățile lor la nivel European. Grupurile de lucru astfel înființate au organizat trei seminarii, primul cu privire la instruirea profesională în materie de securitate și sănătate, al doilea privind alegerea și aplicarea instrumentelor furnizate de Directiva privind securitatea și sănătatea în cadrul șantierele de construcție temporare sau mobile, iar al treilea privind evaluarea riscurilor și evaluarea proiectelor pilot de instruire și de scheme de șantier.

1. Liniile de forță de la Pont Royal

PRIMUL SEMINAR EUROPEAN PRIVIND ȘANTIERELE DE CONSTRUCȚIE TEMPORARE ȘI MOBILE DE LA PONT ROYAL ÎN FRANȚA (22-23 noiembrie 1993)

Studiul privind necesitățile de instruire asupra prevenirii riscurilor și întocmirea unui program comun de Instruire la nivel european

Primul seminar a avut loc la Pont Royal între 22 și 23 noiembrie 1993. În cadrul seminarului s-au identificat cele “**cinci linii directe de la Pont Royal**” cu privire la principiile de bază ale educației și instruirii pentru clienți, supraveghetori de proiect, coordonatori de proiect și de șantier, angajatori, persoane independente, lucrători și experți în securitate și sănătate pe șantier.

Aceste "Cinci Lini Directoare" au servit drept fundament pentru stabilirea unei politici coordonatoare de instruire în mai multe State Membre. Obiectivele pedagogice au fost definite în comun, iar cursurile de instruire pilot la nivel European pentru coordonatorii de “proiect și de execuție” au fost organizate pe bază de parteneriat (cu schimb de instructori, cursuri și metode pedagogice) între universitățile din Barcelona, Liege, Lisabona, Milano și Franța.

Echivalarea diplomelor și competențelor

Începând din octombrie 1994, cursurile pentru coordonatorii în materie de sănătate și securitate pe șantierele de construcție temporare sau mobile, cu durata cuprinsă între 80 și 150 ore, au fost organizate în parteneriat la nivel european. Instruirea și conținutul cursurilor sunt identice în Spania, Italia, Marele Ducat al Luxemburgului și Portugalia și au drept scop echivalarea diplomelor și competențelor.

Certificarea europeană în acest domeniu urmează să fie implementată. Coordonată de Asociația Profesională a Arhitecților Tehnici din Barcelona, rețeaua europeană FOCUS (vezi punctual 4), organism European pentru acreditarea instruirii și certificarea aptitudinilor profesionale în materie de sănătate și securitate, reunește organismele europene care, pentru mai mulți ani, au format un

parteneriat al coordonatorilor din cadrul sectorului ”proiectelor și șantierelor de construcție temporare și mobile”.

2. Prioritățile de la Bolzano

AL 2-lea SEMINAR EUROPEAN PRIVIND ȘANTIERELE DE CONSTRUCȚIE TEMPORARE SAU MOBILE DE LA BOLZANO, ITALIA (17 și 18 noiembrie 1994)

Alegerea și utilizarea instrumentelor comune de prevenire

În perioada 17 - 18 noiembrie 1994, a avut loc la Bolzano al 2-lea Seminar European privind securitatea și sănătatea.

Partenerii sociali europeni din sectorul construcțiilor împreună cu numeroși experți în instruire și institute de instruire au stabilit “prioritățile de la Bolzano”: un proiect de metodologie pentru evaluarea și prevenirea pericolelor profesionale, pe baza “planurilor de securitate și sănătate” și a “Dosarelor Adaptate la Caracteristicile Lucrării”.

INSTRUMENTELE DE COORDONARE EUROPENE

a) PLANURILE DE SECURITATE ȘI SĂNĂTATE

Planurile de securitate își au originea în directiva 92/57/EEC. Această directivă menționează în articolul 5 aspecte referitoare la “Etapa de pregătire a lucrării: sarcinile coordonatorilor”:

“Coordonatorul(ii) în materie de securitate și sănătate pe durata etapei de pregătire a lucrării desemnat(ți) în conformitate cu Articolul 3 paragraful (1):

(b) vor întocmi, sau vor determina întocmirea planului de securitate și sănătate care stabilește regulile aplicabile șantierului de construcție respectiv, ținând cont, când este cazul, de activitățile industriale care se desfășoară în cadrul șantierului; acest plan trebuie să includă, de asemenea, măsuri specifice referitoare la activitatea care se află sub incidența uneia sau mai multor categorii din Anexa II;”

În această anexă veți găsi o listă neexhaustivă a activităților care implică riscuri specifice pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor.

b) DOSARUL ADAPTAT CARACTERISTICILOR LUCRĂRII

Dosarul adaptat caracteristicilor proiectului își are originea în directiva 92/57/CEE al cărei articol 5 se referă la "Etapa de pregătire a lucrării: sarcinile coordonatorilor":

“Coordonatorul(ii) în materie de securitate și sănătate pe durata etapei de pregătire a lucrării desemnat(ți) în conformitate cu Articolul 3 paragraful (1):

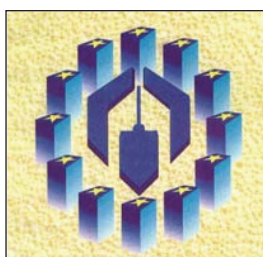
(c) vor pregăti un dosar adaptat caracteristicilor lucrării care conține informații relevante privind

aspectele de securitate și sănătate care să fie luate în considerație pe durata oricăror lucrări ulterioare.”

Problemele transfrontaliere curente afectează întreprinderile mici și mijlocii (persoanele independente, arhitecții, coordonatorii și întreprinderile artizanale) care sunt obligate să întocmească diferite dosare adaptate caracteristicilor lucrării și Planuri de Securitate în funcție de situația geografică a șantierului de construcție.

Practicile de evaluare a riscurilor, Planurile de Securitate și Dosarul Adaptat la caracteristicile lucrării vor fi analizate mai în detaliu în cadrul fișelor informative operaționale de prevenire incluse în acest document, care au drept scop reunirea și armonizarea experiențelor coordonatorilor și a partenerilor sociali implicați în implementarea coordonării.

3. Implementarea de la Lisabona

AL 3-lea SEMINAR EUROPEAN PRIVIND ȘANTIERELE DE CONSTRUCȚIE TEMPORARE SAU MOBILE DE LA ESTORIL, PORTUGALIA (10 - 11 octombrie 1996)

Strategia europeană privind instruirea și metodologia de evaluare a riscurilor din cadrul “șantierului” și de “utilizare a lucrării”

În perioada 10 - 11 octombrie 1996, la Lisabona, a avut loc o continuare a seminarilor de la Pont Royal și Bolzano dedicate evaluării diferitelor scheme pilot care s-au desfășurat în Belgia, Spania, Italia, Luxemburg și, în special, șantierul pilot de la Expoziția Universală de la Lisabona. Acest seminar a determinat “Aplicațiile de la Lisabona”, strategiile de instruire în domeniul securității și sănătății și metodologiile de evaluare a riscurilor în lumina prevederilor Directivei 92/57/EEC privind sănătatea și securitatea pe șantierele de construcție temporare sau mobile.

a) OBSERVAȚII STRATEGICE ȘI METODE DE INSTRUIRE ÎN SECTORUL CONSTRUCȚIILOR

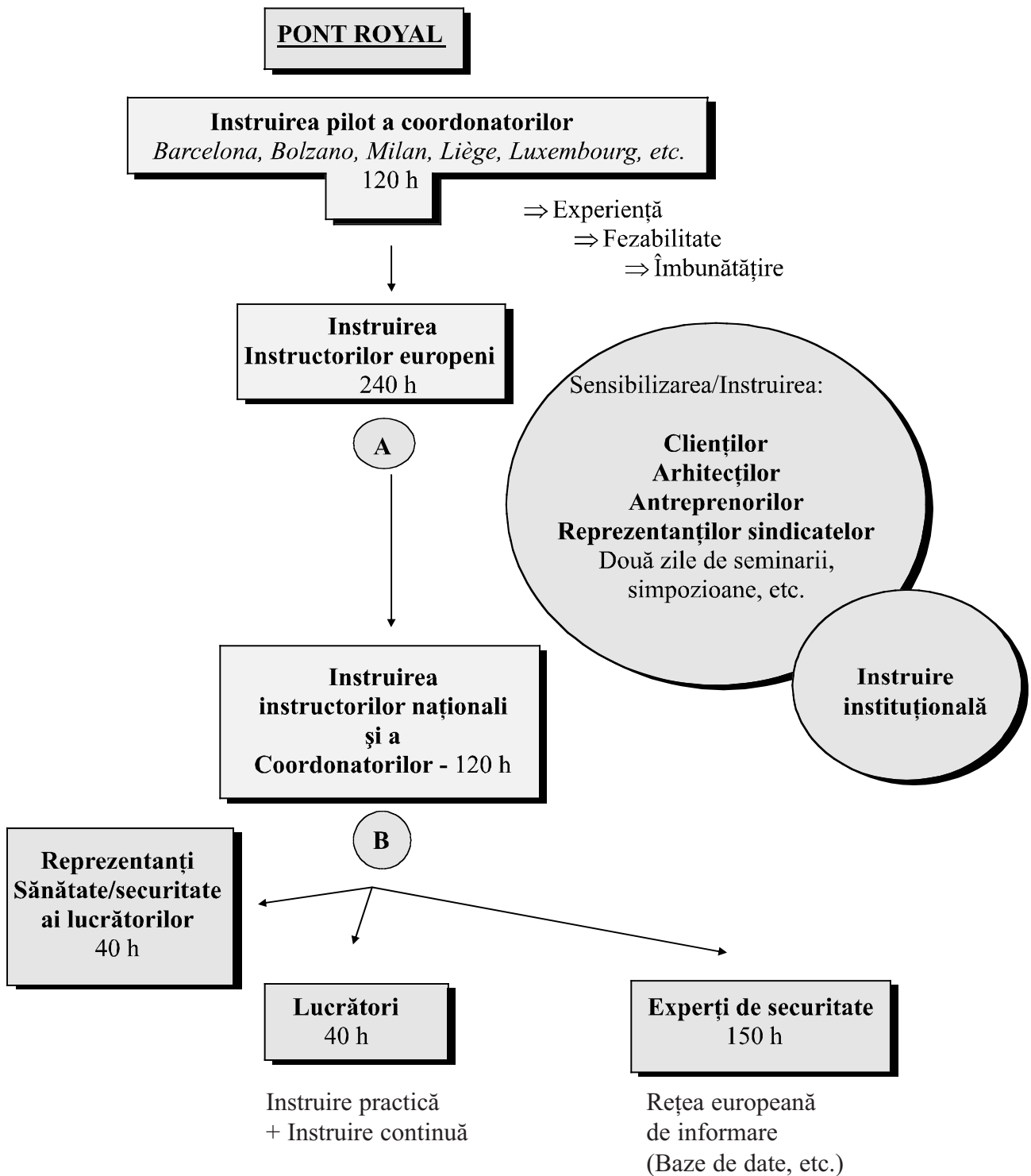
Există diferite stadii de dezvoltare ale instruirii în materie de sănătate, igienă și securitate în cadrul țărilor reprezentate la seminar:

- sistemele diferite de instruire conduc la abordări pedagogice și conținut al instruirii diferite.
- Integrarea și prevenirea riscurilor profesionale în cadrul sistemelor de instruire inițiale, integrarea în sistemele educaționale și de instruire este inexistentă în numeroase țări ale UE.
- Aceste principii trebuie însoțite de un program de monitorizare concertat. Astfel, lucrătorii

actuali, directorii de proiect, proiectanții și alți factori implicați în procesul de construcție prezintă lipsurile lor profesionale care au repercusiuni asupra comportamentului și deciziilor diferitelor persoane și organisme implicate, după cum s-a constatat deja la **Pont Royal**.

1. Experiența în domeniul instruirii a coordonatorilor (Franța, Spania, Belgia, Italia, Luxemburg și Portugalia), care au punctele lor puternice și punctele lor slabe, reprezintă un reper pentru crearea structurilor de instruire atât la nivel comunitar cât și la nivel național. Rezultatele acestor proiecte vor trebui evaluate în profunzime.
2. Va fi, de asemenea, interesantă evaluarea pe scară largă a schemelor pilot prezentate la seminar, în perspectivele lărgirii spectrului de instruire în diferitele țări ale UE.
3. În mod similar, în diferite țări există reglementări care menționează rolul, competențele și statutul coordonatorilor, precum și o ierarhie care trebuie luată în considerare. S-ar putea dovedi necesar pentru instruire să se ocupe de responsabilitatea comună sau responsabilizarea comună a celor implicați, coordonatorul având rolul decisiv în dezvoltarea dialogului între factorii implicați în acest sector.
4. O instruire concertată a coordonatorilor și instructorilor este considerată ca fiind o prioritate.
5. Se propune înființarea unui grup de lucru trans-național în colaborare cu Asociația Internațională de Securitate Socială (atât Comitetul de Educație și Instruire cât și Comitetul Sectorului de Construcții), având următoarele obiective:
 - să proiecteze module comune de instruire pentru diferiții actori identificați la Pont Royal, scopul fiind dezvoltarea unui proces de certificare a competenței care să permită libera circulație a lucrătorilor și serviciilor
 - să dinamizeze rolul organizațiilor de instruire, în special a universităților și a asociațiilor universitate/întreprinderi, fără afectarea practicilor naționale din Statele Membre
 - înființarea unor “carduri de competență” în domeniul sănătății și securității din sectorul construcțiilor.

Propunere de standardizare a instruirii pe baza experienței obținute în cadrul dialogului social:

Observații: A. Standardizarea trebuie să cuprindă nu numai durata dar și conținutul.
 B. Țările trebuie să aibă libertatea de a-ți stabili nivelele de competență.
 Punctul important este standardizarea instruirii de bază.

b) OBSERVAȚII STRATEGICE PRIVIND MANAGEMENTUL ȘI EVALUAREA RISCURILOR:

Primul seminar a studiat mai multe scheme pilot cu privire la evaluarea riscurilor, efectuate în anumite țări ale Uniunii Europene, în special la Bolzano (târgul industrial) și în Portugalia (expoziția universală din 1998). Principal obiectiv al unei evaluări și al unei gestionări sistematice a riscurilor este de a permite beneficiarilor, arhitecților, managerilor de proiect, angajatorilor, lucrătorilor independenți, lucrătorilor salariați și coordonatorilor să ia măsurile corespunzătoare în scopul asigurării securității și protecției sănătății lucrătorilor din cadrul unui șantier.

Rezultatele dezbaterilor, care includ un grad ridicat al implicării publicului, sunt prezentate în detaliu în continuare:

1. Un acord privind metodele de lucru prezentate pentru evaluarea riscurilor și managementul riscurilor, după cum este inclus în raportul direcției generale V a Comisei Europene.
2. Un acord privind metodologia de evaluare și de management al riscurilor în diferite etape ale proiectului și privind șantierul de construcție și utilizarea care va fi dată lucrării. Etapele studiate:
 - Etapa de proiectare;
 - Etapa de încredințare a contractului;
 - Etapa de executare a lucrărilor;
 - Etapa de utilizare a lucrării.
3. Un acord privind utilizarea unei liste de control pentru evaluarea posturilor de lucru și evaluarea șantierului de construcție ca mijloc de îndrumare pentru stabilirea unei abordări sistematice a evaluării riscurilor.
4. Un acord privind abordarea evaluării și managementului riscurilor în conformitate cu modelul prevăzut în tabelele din anexa 2 a directivei privind șantierul de construcție. Grupul de lucru consideră că este importantă dezvoltarea acestei abordări în cadrul schemelor pilot în scopul evaluării îmbunătățirilor aduse condițiilor de lucru pe șantierele de construcție și în cadrul lucrărilor de întreținere ulterioare.

4. Proiectul FOCUS privind acreditarea europeană pentru instruirea coordonatorilor

Proiectul FOCUS

(Instruire și calificare europeană în materie de securitate în sectorul construcțiilor)

Acesta este un proiect finanțat în comun de Comisia Europeană în cadrul programului Leonardo da Vinci 97, și a cărui coordonare este asigurată de CAATB (Asociația desenatorilor și arhitecților din Barcelona).

Belgia, Danemarca, Finlanda, Irlanda, Italia, Luxemburg, Portugalia, Suedia și Marea Britanie au luat parte la proiect prin intermediul Consiliului European al Experților în Construcții (ECBP).

Investigația Focus

În conformitate cu punctele de la 1 la 5 din "Observații strategice și metode de instruire în sectorul construcțiilor" care a avut loc la Lisabona, parteneriatul "Focus" a realizat prima etapă a acestei investigații de opinii în Belgia, Italia și Spania.

Obiectivele investigației:

- cunoașterea necesităților de instruire a tuturor factorilor implicați în sectorul construcțiilor,
- obținerea informațiilor cu privire la diferite sisteme și mijloace de instruire utilizate în sectorul construcțiilor din Europa.

Rezultatele complete ale investigațiilor focus sunt disponibile pe Internet la adresa: www.apabcn.es/focus/

Experții reuniți la seminarul organizat de AISS "Comitetul pentru Educație și Instruire" la Mainz (02/07/1999) au făcut următoarele propuneri cu privire la profilul coordonatorilor:

- ca cerință minimă: studii postliceale în domeniul construcțiilor și lucrărilor publice precum și experiență profesională de cel puțin doi ani,
- un test de evaluare referitor la motivația solicitanților la momentul înregistrării,
- o perioadă de instruire cuprinsă între 120 și 150 ore cuprinzând 12 domenii definite în cadrul investigației Focus,
- verificarea cunoștințelor și efectuarea unui document coordonator la finalizarea studiilor,
- întâlniri periodice pentru actualizarea cunoștințelor, făcând distincție între reluarea instruirii și instruirea avansată.